

המשך הסוגיה
למה צריך לימוד
מ"עליה" באחות אשתו
שאינו מייבם ערוה?
?

התשובות שכבר ראינו:
היינו חושבים שיכול לייבם ערוה, כי

- 1 כי עשה דוחה לא תעשה אפילו עם כרת לזה שדוחה כרת
- 2 כי נלמד מההיתר של אשת אחיו בייבום (שהרי גם היא הייתה ערוה)

אך דחינו כי אין מקור לזה שדוחה כרת

התשובה השלישית: רבא אכן לא היינו חושבים שיכול לייבם ערוה ואכן לזה לא צריך לימוד! לאסור את צרותיה וצרות צרותיה ("לצורר")

קושיות

- 1 הרי הברייתא (ב) הזכירה את הלימוד גם עליה ("אין לי אלא היא...")?
- 2 הרי רבי (שהביא מקור אחר לזה שלא מייבם ערוה) הביא את המקור "לאסור צרות וערוה" "לאסור צרות של ערוה" הכונה תשובה

ראיה

רב אשי משנתנו התייחסה רק לצרות ולא לערוה עצמה כי זה ברור שאסור

שאלה ותשובה

הרי כבר למדנו את הצרות וצרות צרות מ"לצורר" - "ואשה אל אחתה לא תקח לצרר" לגלות ערוה עליה בס"ק (ויקרא יח, יח) אז מה לומדים מ"עליה"?

תשובה "עליה" בא להקל: ללמד שהפסוק מתייחס רק לייבום אבל בנישואין רגילים הצרה של אחות אשתו מותרת

קשה אם הפסוק מדבר רק על ייבום אז שנתיר אחות אשתו שלא בייבום?

תשובות

אכן "עליה" (ירק בייבום) לא מתייחס לכל הפסוק ואיסור אחות אשתו אכן מתייחס גם לנישואין רגילין

וזה מדויק בפסוק

תחילת וסוף הפסוק - לשון רבים "ואשה אל אחתה לא תקח לצרר..." עליה בחייה

לשון יחיד "לגלות ערוה" אבל הצרה מותרת וזוהי הצרה מותרת

תחילת וסוף הפסוק - לשון רבים "ואשה אל אחתה לא תקח לצרר..." עליה בחייה

לשון יחיד "לגלות ערוה" אבל הצרה מותרת וזוהי הצרה מותרת

קושיות

1 הרי "עליה" נאמר בסוף הפסוק אז שהאמצע (הסמוך לסוף) יהיה בייבום ונתיר את הצרה

2 רב אשי בוא נדרוש אחרת: אולי עליה בא להתיר הכל בייבום - "ואשה אל אחתה לא תקח לצרר" שלא במקום מצוה שתיהן אסורות

תשובה בשביל להקל בייבום לא צריך "עליה" כי שם יש מצוה, אלא "עליה" בא דווקא להחמיר בייבום

דחייה הרי מלשון היחיד חייבים שיהיה מקרה שבו רק אחת אסורה

1 זה קל וחומר מהאיסור בייבום (אם אסורה במצוה קל וחומר שאסורה שלא במצוה)

דחייה אפשר לפרוך שייבום חמור יותר שגם צרותה אסורות ובנישואין רגילים לא

2 נלמד מ"בחייה" - כל שבחייה אסורה גם שלא בייבום שהאיסור רק כשהאחות הראשונה חיה

לכאורה בפשט "בחייה" נצרך בשביל פשוטו - אלא למה כתב "בחייה" - לאסור גם שלא בייבום

דחייה "ואשה אל אחתה" לא מספיקה לפשט כי יכול ללמד להקל יותר מדי שגם אחרי גירושין יהיה מותר (זה לא נכון) לכן לומדים מבחייה - שאסורים כל עוד אשתו בחיים, אפילו שכבר התגרשו

תחילת וסוף הפסוק - לשון רבים "ואשה אל אחתה לא תקח לצרר..." עליה בחייה

לשון יחיד "לגלות ערוה" אבל הצרה מותרת וזוהי הצרה מותרת

תשובה בשביל להקל בייבום לא צריך "עליה" כי שם יש מצוה, אלא "עליה" בא דווקא להחמיר בייבום

דחייה הרי מלשון היחיד חייבים שיהיה מקרה שבו רק אחת אסורה